

Questionnaire - GBER general revision 2025

Fields marked with * are mandatory.

1

Introduction

The current version of Commission [Regulation](#) (EU) No 651/2014 of 17 June 2014 declaring certain categories of aid compatible with the internal market in application of Articles 107 and 108 of the Treaty (“General Block Exemption Regulation” or “GBER”) entered into force on 1 July 2014 and applies until 31 December 2026. With this questionnaire, the Commission invites stakeholders to provide written input on the purpose and the scope of the revision of the GBER.

As the GBER encompasses many different aid categories, please mention precisely in your replies the specific GBER article or articles concerned.

For each question, please elaborate, if relevant, on the expected impact of the change on the reduction of the administrative burden for undertakings and Member States, competition in the market, legal certainty for undertakings, harmonised application of the competition rules, compliance or enforcement costs, innovation and sustainability. As regards these impacts (and more generally for all your replies), please provide, as much as possible, quantitative evidence underpinning your statements. This will ensure that the review process is based on facts and reliable evidence.

2 About you

* 1 Language of my contribution ☐

☐ Bulgarian

☐ Croatian ☐

☐ Czech

☐ Danish

☐ Dutch ☐

☐ English

☒ Estonian

- ☐ Finnish
- ☐ French
- ☐ German
- ☐ Greek
- ☐ Hungarian
- ☐ Irish
- ☐ Italian
- ☐ Latvian
- ☐ Lithuanian
- ☐ Maltese
- ☐ Polish
- ☐ Portuguese
- ☐ Romanian
- ☐ Slovak
- ☐ Slovenian
- ☐ Spanish
- ☐ Swedish

* 2 I am giving my contribution as

- ☐ Academic/research institution
- ☐ Business association
- ☐ Company/business
- ☐ Consumer organisation
- ☐ EU citizen
- ☐ Environmental organisation
- ☐ Non-EU citizen
- ☐ Non-governmental organisation (NGO)
- ☐ Public authority
- ☐ Trade union
- ☐ Other

* 3 First name

* 4 Surname

* 5 Email (this won't be published)

* 12 Country of origin

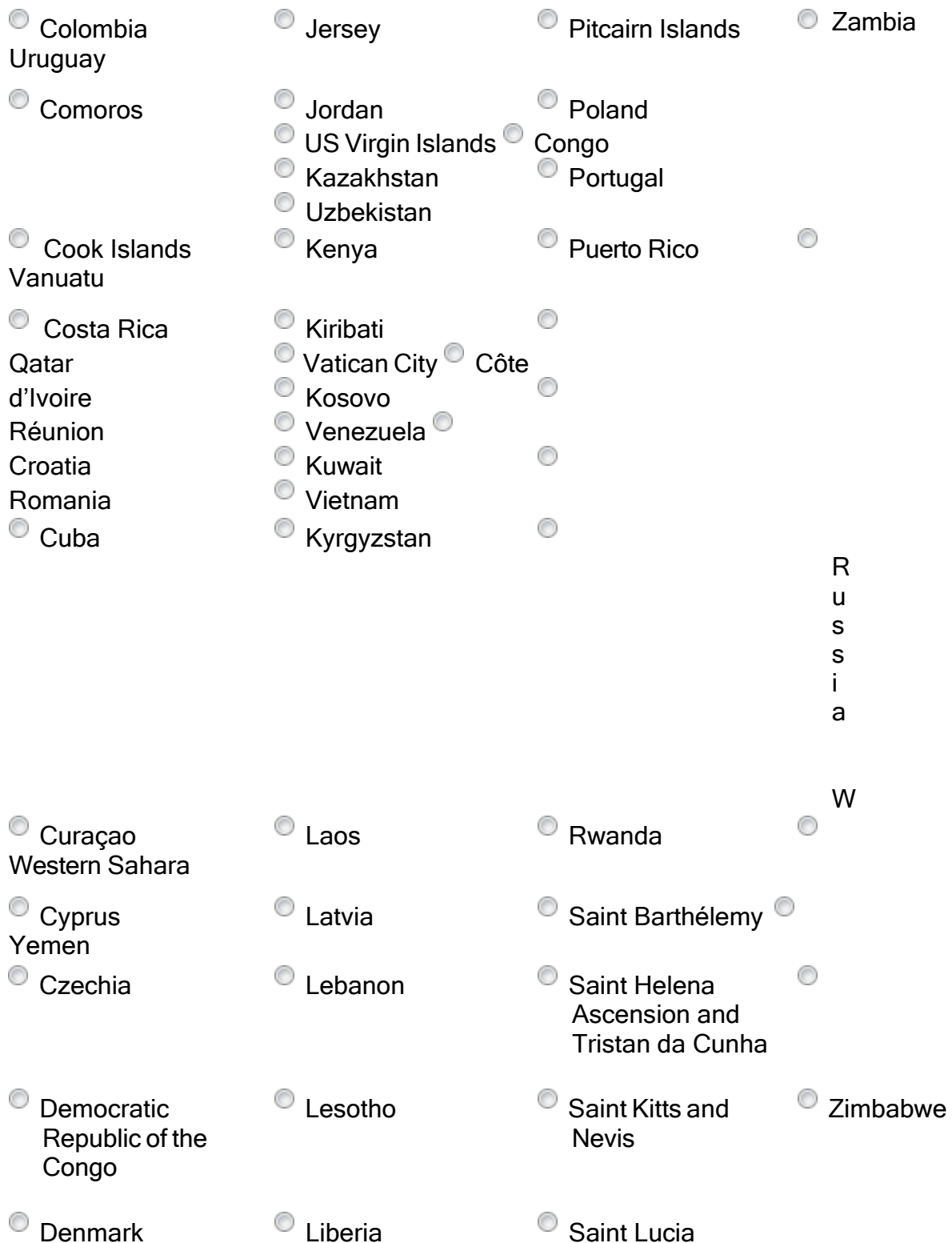
Please add your country of origin, or that of your organisation.

This list does not represent the official position of the European institutions with regard to the legal status or policy of the entities mentioned. It is a harmonisation of often divergent lists and practices.

☐ Afghanistan	☐ Djibouti	☐ Libya	☐ Saint Martin
☐ Åland Islands	☐ Dominica	☐ Liechtenstein	☐ Saint Pierre and Miquelon
☐ Albania	☐ Dominican Republic	☐ Lithuania	☐ Saint Vincent and the Grenadines
☐ Algeria	☐ Ecuador	☐ Luxembourg	☐ Samoa
☐ American Samoa	☐ Egypt	☐ Macau	☐ San Marino
☐ Andorra	☐ El Salvador	☐ Madagascar	☐ São Tomé and Príncipe
☐ Angola	☐ Equatorial Guinea	☐ Malawi	☐ Saudi Arabia
☐ Anguilla	☐ Eritrea	☐ Malaysia	☐ Senegal
☐ Antarctica	☐ Estonia	☐ Maldives	☐ Serbia
☐ Antigua and Barbuda	☐ Eswatini	☐ Mali	☐ Seychelles
☐ Argentina	☐ Ethiopia	☐ Malta	☐ Sierra Leone
☐ Armenia	☐ Falkland Islands	☐ Marshall Islands	☐ Singapore
☐ Aruba	☐ Faroe Islands	☐ Martinique	☐ Sint Maarten
☐ Australia	☐ Fiji	☐ Mauritania	☐ Slovakia
☐ Austria	☐ Finland	☐ Mauritius	☐ Slovenia

☐ Azerbaijan	☐ France	☐ Mayotte	☐ Solomon Islands ☐
☐ Bahamas	☐ French Guiana	☐ Mexico	☐ Somalia
☐ Bahrain	☐ French Polynesia	☐ Micronesia	☐ South Africa
☐ Bangladesh	☐ French Southern and Antarctic Lands	☐ Moldova	☐ South Georgia and the South Sandwich Islands
☐ Barbados	☐ Gabon	☐ Monaco	☐ South Korea ☐
☐ Belarus	☐ Georgia	☐ Mongolia	☐ South Sudan ☐
☐ Belgium	☐ Germany	☐ Montenegro	☐ Spain
☐ Belize	☐ Ghana	☐ Montserrat	☐ Sri Lanka
☐ Benin	☐ Gibraltar	☐ Morocco	☐ Sudan
☐ Bermuda	☐ Greece	☐ Mozambique	☐ Suriname
☐ Bhutan	☐ Greenland	☐ Myanmar/Burma	☐ Svalbard and Jan Mayen
☐ Bolivia	☐ Grenada	☐ Namibia	☐ Sweden
☐ Bonaire Saint Eustatius and Saba	☐ Guadeloupe	☐ Nauru	☐ Switzerland
☐ Bosnia and Herzegovina	☐ Guam	☐ Nepal	☐ Syria
☐ Botswana	☐ Guatemala	☐ Netherlands	☐ Taiwan
☐ Bouvet Island	☐ Guernsey	☐ New Caledonia	☐ Tajikistan
☐ Brazil	☐ Guinea	☐ New Zealand	☐ Tanzania
☐ British Indian Ocean Territory	☐ Guinea-Bissau	☐ Nicaragua	☐ Thailand
☐ British Virgin Islands	☐ Guyana	☐ Niger	☐ The Gambia
☐ Brunei	☐ Haiti	☐ Nigeria	☐ Timor-Leste
☐ Bulgaria	☐ Heard Island and McDonald Islands ☐	☐ Niue	☐ Togo

● Burkina Faso	● Honduras	● Norfolk Island	● Tonga
● Tokelau			
● Burundi	● Hong Kong	● Northern Mariana Islands	●
● Cambodia	● Hungary	● North Korea	● Trinidad and Tobago
● Cameroon	● Iceland	● North Macedonia	● Tunisia
● Canada	● India	● Norway	● Türkiye
● Cape Verde	● Indonesia	● Oman	● Turkmenistan
● Cayman Islands	● Iran	● Pakistan	● Turks and Caicos Islands
● Central African Republic	● Iraq	● Palau	● Tuvalu
● Chad	● Ireland	● Palestine	● Uganda
● Chile	● Isle of Man	● Panama	● Ukraine
● China	● Israel	● Papua New Guinea	● United Arab Emirates
● Christmas Island	● Italy	● Paraguay	● United Kingdom
● Clipperton	● Jamaica	● Peru	● United States
● Cocos (Keeling) Islands	● Japan	● Philippines	● United States Minor Outlying Islands

The Commission will publish all contributions to this public consultation. You can choose whether you would prefer to have your details published or to remain anonymous when your contribution is published. **For the purpose of transparency, the type of respondent (for example, 'business association', 'consumer association', 'EU citizen') country of origin, organisation name and size, and its transparency register number, are always published. Your e-mail address will never be published.** Opt in to select the privacy option that best suits you. Privacy options default based on the type of respondent selected

☐ I agree with the [personal data protection provisions](#)

3 Objectives of the GBER and of the GBER revision

3.1 Objectives of the GBER

15 In its 2012 [Communication](#) on State aid modernisation, the Commission considered that the objectives of State aid modernisation were the promotion of growth, the prioritisation of enforcement on aid with the highest impact on the single market, and the simplification of the State aid rules. Do you consider that the implementation of the GBER has contributed to the achievement of these objectives?

Please rank each objective from 1 to 4 according to the following scale: 1 – Not at all. The implementation of the GBER did not contribute in any meaningful way. 2 – To a small extent. The implementation of the GBER had a noticeable but limited contribution. 3 – To a large extent. The implementation of the GBER contributed significantly to achieving the objective. 4 – Yes, to a very large extent. The implementation of the GBER was instrumental in achieving this objective.

	1 - No, not at all	2 - Yes, to a small extent	3 - Yes, to a large extent	4 - Yes, to a very large extent
Promotion of growth	☐	☐	☐	☐

Prioritisation of enforcement on aid with the highest impact on the single market ("big on big, small on small")	☐	☐	☐	☐
Simplification of the State aid rules	x	x	☐	☐

Selgitame, et eesmärk peaks olema tuua kõik erandid ühte kohta kokku ja lihtsustada erandite kohaldamist võrreldes üldreeglitega, antud juhul see ei ole nii kujunenud. Erandid on erinevates dokumentides ja puudub tervikvaade.

16 In your view, is the GBER well aligned with the following policy objectives?

Please rank each objective from 1 to 3 according to the following scale: 1 – Not at all. The GBER should not contribute in any meaningful way. 2 – To some extent. The GBER should contribute to achieving the objective. 3 – To a large extent. The GBER should be instrumental in achieving this objective.

	1 – Not at all	2 – To some extent	3 – To a large extent
Encouraging the green transition (including decarbonization)	☐	☐	☐
Fostering the digital transition	☐	☐	☐
Legal certainty (predictability and ease of understanding) for Member States and undertakings	☐	X Sama põhjus mis eelmine küsimuse juures	☐
Promoting R&D and innovation	☐	☐	☐
Promoting the economic, social and territorial cohesion of Member States and the Union as a whole, as well as regional development of disadvantaged areas	☐	☐	☐
Promoting the uptake of private investment in the EU through de-risking	☐	☐	☐
Protecting a level playing field in the single market and minimising distortions of competition	☐	☐	☐
Strengthening the resilience of the EU economy against external shocks and dependency on third countries (including mining and processing of critical raw materials and growth of EU key strategic sectors referred to in the Competitiveness Compass)	☐	☐	☐
Supporting social protection measures	☐	☐	☐
Supporting the competitiveness of the EU	☐	☐	☐
Supporting the just transition	☐	☐	☐

3.2 Objectives of the revision of the GBER

17 In your view, does the GBER adequately address the following issues?

Please rank each issue from 1 to 4

	1. No	2. Yes , to a limited exte nt	3. Ye s, to som e exte nt	4. Yes, to a large exte nt
The reduction of the administrative burden of Member States and the Commission	X	☐	X	☐
Improving the user-friendliness, readability, consistency and accessibility of the GBER	X	X	☐	☐
Increasing the scope of the GBER to more aid measures	☐	☐	☐	☐
Simplifying the compatibility conditions to block exempt more aid measures while keeping sufficient safeguards to avoid undue distortions	☐	☐	☐	☐
Adapting the current text to take into account political, economic, technical and social changes	☐	☐	☐	☐

Selgitame, et grupierandi kohaldamine eeldab olulist panust liikmesriigilt või teatise esitamise /seisukoha küsimist komisjonilt, mis on aeganõudev ja ebatõhus.

18 Do you consider that the current GBER contributes sufficiently to achieving the objective of supporting the transition towards a climate neutral, clean and sustainable economy, in particular for SMEs? If not, please explain why.

2000 character(s) maximum

Please explain and provide examples

19 Do you consider that the current GBER contributes sufficiently to achieving the objective of supporting a just transition (addressing negative impacts on territories and communities that are most affected by the transition to a climate-neutral, clean and sustainable economy), especially in view of the retraining and re-employment needs of workers from decarbonized industries? If not, please explain why.

2000 character(s) maximum

20 Digitalisation and new technologies are a key driver of innovation, competitiveness and growth. Do you consider that the current GBER contributes sufficiently to achieving the objective of supporting the transition towards a digitalised economy? If not, please explain why.

2000 character(s) maximum

Please explain and provide examples

Kui innovatsioonilaenu korral on GBERi § 25 mitte rahastamisvahendi raames sobilik, siis artikkel 17 ehk VKE toetamise paragrahv on arvestades Eesti pangandussektori hetkeolukorda ajale jalgu jäänud. Riskifinantseerimise toetamine toimib, et seal mul tähelepanekuid ei ole ja artikkel 29, et selle võiks ka just laenu andmise vaatest üle vaadata. Muidugi NEFI sõpradelt võib ka uurida, mida nad mõtleavad?

Ma kindlasti panen mõtted järgmine teisipäev kirja, aga nagu ikka linnulennult on selline mõte artikkel 25 parendamiseks:

Kui abi antakse laenu või muu tagastatava rahastamise vormis, määratakse abi-intensiivsus abi brutosumma ekvivalentväärtuse põhjal, arvutades selle turutingimuste ja antud tingimuste erinevusest. VKE-de puhul võib innovatsiooniga seotud projektides abi brutosumma ekvivalentväärtus olla kõrgem, arvestades ettevõtte suurust ja projekti iseloomu

Maksimaalne lubatud abi-intensiivsus on:

- 100% alusuuringutele;
 - 50% tööstusuuringutele;
 - 25% eksperimentaalarendusele;
 - 50% teostatavusuuringutele;
- mida võib suurendada vastavalt GBER § 25 lõigetele 6 (rakendusuuringute)-7 (teostatavusuuringute), kuid mitte üle 80%, sealhulgas vähem arenenud või abistatavates piirkondades.

21 Do you consider that the current GBER contributes sufficiently to achieving the objective of supporting the resilience of the EU economy, in particular of certain strategic sectors defined in the [EU Competitiveness Compass](#), against external shocks and dependency on third countries? If not, please explain why.

2000 character(s) maximum Please explain and provide examples

22 Do you consider that the current GBER contributes sufficiently to achieving the objective of supporting research, development and innovation activities? If not, please explain why.

2000 character(s) maximum

Please explain and provide examples

Ei, kehtiv GBER ei toeta piisavalt teadus-, arendus- ja innovatsioonitegevusi (RDI) - eriti sellistes sektorites nagu töötlev tööstus, kus innovatsioon on sageli seotud kõrge tehnoloogiariski ja suurte investeeringuvajadustega. Eestis seisavad ettevõtted, kes arendavad tööstusliku mahuga lahendusi, silmitsi raskustega rahastuse tagamisel, eriti hilisemates TRL-etappides, kuna pangad ei soovi rahastada projektide läbiviimist, mis tuginevad veel tõestamata tehnoloogiatele. Artikkel 25 pakub toetuspõhist abi, kuid ei võimalda paindlikku finantsinstrumentide, näiteks laenu või tagatiste kasutamist, mis võimaldaks riski jagamist ja erasektori kapitali kaasamist. Lisaks ei ole selget viisi, kuidas ühendada taristutoetust (nt artikkel 56) innovatsiooniabiga, mistõttu on

integreeritud investeerimispakettide struktureerimine keeruline. GBER-i tuleks uuendada, et võimaldada toetuste ja finantsinstrumentide kombineeritud ja järjestikust kasutamist RDI-projektides ning lahendada tööstusinnovatsiooni rahastamise puudujääk.

Artikli 25 lõige 5 sätestab abi osakaalud erinevate arendustegevuse kategooriate puhul. Oleme teadlikud, et Soome on saanud Euroopa Komisjonilt aktsepti kasutada nn kaalutud abimäära, kui projekt sisaldab mitut arendustegevuse kategooriat (nt rakendusuring ja tootearendus). Nt kui projekt sisaldab 50% rakendusuringuid (mille abi osakaal on 50%) ja 50% tootearendust (mille abi osakaal on 25%), siis oleks projektile kohandata abi osakaal 37,5%.

Teeme ettepaneku sätestada artikli 25 lõikes 5 võimalus projektile ühtse abi osakaalu määramiseks. See lihtsustaks oluliselt nii toetuse saajate kui ka rakendusüksuste tööd.

Viidates Euroopa Komisjoni tehnoloogiataristute (TI) poliitikale ning silmas pidades kavandatud definitsioone, ulatust ja TI-de peamist keskendumist majandustegevusele, toetame poliitilist nihet piiravalt lähenemiselt soodustavama suuna poole, tunnistades vajadust strateegiliste avalike investeeringute järele, et saavutada ELi kliima-, tööstus- ja tehnoloogilised eesmärgid globaalses konkurentsikeskkonnas. 2023. aasta muudatusega lisati uus artikkel (26a), mis vabastab riigiabi katse- ja testimistaristute rajamiseks või laiendamiseks teatamis- ja heakskiitmiskohustusest teatud tingimustel, arvestades vajadust toetada tehnoloogiataristuid, mis teenivad nii teadus- kui ka kommertstestimise eesmärgi. Võttes arvesse, et TI-d on sageli seotud valitsuse strateegiliste innovatsioonieesmärkidega teatud valdkondades ja teenivad seeläbi riiklikke teadus- ja arendustegevuse prioriteete, teeme ettepaneku tõsta artikli 26 lõikes (6) sätestatud praegust 50% piirmäära. Artikli 26 lõike (7) puhul teeme ettepaneku suurema paindlikkuse tagamiseks seire- ja tagasinõudemehhanismi kohaldamisel, kui majandustegevuse osakaal suureneb võrreldes abi andmise ajal kavandatud olukorraga - näiteks lubada majandustegevuse suurenemist kuni 20%.

Üldiselt, kuna kehtiv GBER seab maksimaalseks investeerimisabi summaks 20 miljonit eurot, mida saab vabastada teatamiskohustusest, soovime seda piirmäära mõnevõrra suurendada, kuna järgmise põlvkonna tehnoloogiavaldkondade teadus- ja arendustaristud vajavad märkimisväärseid investeeringuid, mis ületavad sageli 20 miljoni euro piiri. Abi intensiivsuse piirmäärasid võiks suurendada sõltuvalt ettevõtte suurusest, piiriülesest koostööst ja VKE-de kasutusest.

Toetame tehnoloogiataristute ekspertgrupi soovitusi parandada ettevõtete, eriti VKE-de ja idufirmade, juurdepääsu TI-dele, lihtsustatud menetluste ja suuremate rahastusvõimaluste kaudu. GBER võiks sisaldada sätteid uue investeeringute prioriseerimise mehhanismi kohta, mis toetaks võtmetehnoloogiaid ja suurendaks Euroopa konkurentsivõimet.

23 Do you consider that the current GBER contributes sufficiently to achieving the objective of supporting cohesion objectives (regional development, recognition of territorial specificities) or social objectives? If not, please explain why. Should in particular cohesion policy objectives be better taken into account in the various provisions of GBER (also beyond Section 1 of Chapter III), by including specific support in certain regions?

„Suurettevõtjatele tootmisprotsessi põhjalikuks muutmiseks antud abi korral peavad abikõlblikud kulud ületama ajakohastatava tegevusega seotud vara kulumit eelneva kolme majandusaasta jooksul. Olemasoleva ettevõtte tegevuse mitmekesistamiseks suurettevõtjatele või VKEdele antud abi puhul peavad abikõlblikud kulud ületama vähemalt 200% uuesti kasutatava vara arvestuslikku väärtust, mis on registreeritud tööde algusele eelneval majandusaastal.“

Artikli 14 lõige 7 on raskesti arusaadav ning selle rakendamine keeruline. Samuti jääb segaseks selle sätte mõte, millist eesmärki selle tingimusega tagada soovitakse. Samuti tekitab erinevaid tõlgendusi, nt kas 200% võrra tähendab, et abikõlblikud kulud peavad olema 2 korda või 3 korda

suuremad kui uuesti kasutatava vara arvestuslik väärtus?

Teeme ettepaneku nimetatud säte eemaldamiseks või alternatiivselt palume sätte sisu oluliselt lihtsustada ja selgemalt reguleerida.

24 Do you consider that the current GBER contributes sufficiently to the competitiveness of the EU economy? If not, please explain why.

2000 character(s) maximum

Please explain and provide examples

25 Do you consider that the current GBER contributes sufficiently to improving the business environment (including access to finance) for SMEs, small mid-caps, startups and scale ups? Please explain in particular whether the possibility of benefitting from block exempted aid improves the business environment for SMEs, for example by facilitating or accelerating the completion of projects carried out by SMEs.

2000 character(s) maximum

Ei, kehtiv GBER ei paranda piisavalt VKEde ettevõtluskeskkonda, eriti mis puudutab juurdepääsu rahastusele finantsinstrumentide kaudu. Kuigi grupierandi eesmärk peaks olema abi kasutamise lihtsustamine, tekitab määrus praktikas hoopis õiguslikku ebakindlust ja keerukust - eriti laenude ja tagatiste kasutamisel. Nõuded abi ülekande tõendamiseks, brutotoetuse ekvivalendi mudelite puudumine, vananenud kumuleerimisreeglid ja artiklitevaheliste seoste ebaselgus muudavad rakendamise keeruliseks. See peletab eemale finantsvahendajad ja aeglustab projektide elluviimist. GBER vajab kiiresti selgemaid sätteid, et toetada finantsinstrumentide laialdasemat kasutamist, eriti VKEde ja skaleeruvate ettevõtete puhul, millel on kõrge innovatsioonipotentsiaal, kuid piiratud tagatised või pankade madal riskivalmidus.

Regulatsiooni art 21 ja muud VKE-dega seotud artiklid ei hõlma parimal viisil kombineeritud FI+ toetus lahenduste kasutamist (seda nii tehniliste grantide, "capital rebate" või "capital grant" lahenduste, intressisoodustuste ja muude alternatiivsete vormide osas), sarnaselt art 39 EE valdkonna osas (kus erinevate vormide kooskasutamine on tuletav, kuid vajaks samuti selget sõnastamist).

Hoolimata muudatustest artiklites 26 ja 27 on GBER endiselt suhteliselt artikli- ja projektitüüpipõhiselt jaotatud, mis võib raskendada nende projektide sujuvat integreerimist, mis hõlmavad mitut GBER-i kategooriat ja tegevusvaldkonda. See tekitab teatavat õiguslikku ebakindlust ja halduskoormust keerukate mitmekomponentsete projektide puhul. Sätted ei arvesta veel täiel määral kõrgelt integreeritud projekte, mis ühendavad märkimisväärsed taristuinvesteeringud oluliste tegevus- või personalikuludega ühe terviku all, nõudes mõnikord eraldi teavitusi või abitaotlusi. Põhjalik juhend erinevat tüüpi abikõlblike kulude ja eesmärkide koosmõju kohta ühe projekti raames võib olla ebapiisav, mis võib mõningaid investoreid heidutada või aeglustada heakskiitmise protsessi.

Näiteks tehnoloogiataristu projekt, mis ühendab uue katseüksuse rajamise (taristu), eriseadmete

soetamise (materiaalsed varad), teadustöötajate palkamise (personalikulud) ja innovatsiooniteenuste sisseostmise, võiks saada kasu uuest artiklist 26a, tingimusel et järgitakse abi intensiivsuse ja kumulatiivsete piirmäärade nõudeid. Teiseks, ELi kaitse- või tööstusprogrammide kaasrahastatud projektid võivad uue artikli 25e alusel ühendada mitu eesmärki, kuid peavad siiski järgima vastavate III peatüki artiklite abikõlblikkuse reegleid.

2000 character(s) maximum

26 Do you consider that the current GBER contributes sufficiently to promoting the uptake of private investment in the EU through de-risking? If not, please explain why.

Ei, kehtiv GBER ei toeta piisavalt integreeritud investeringuid ega projekte, mis ühendavad mitu eesmärki ja kululiiki. Kuigi määrus sisaldab mitmeid kasulikke sätteid, puudub selgus ja paindlikkus erinevate III peatüki artiklite kooskõlalise kombineerimise osas.

Näiteks hõlmavad artiklid 17-19 toetusi, artikkel 21 käsitleb riskifinantseerimist ning artiklid 39 ja 39a energiatõhususe ja sellega seotud investeringuid. Siiski ei ole selget juhendit, kuidas neid erinevate artiklite alusel antavaid toetusi ühes integreeritud projektis kombineerida. See muudab keeruliseks selliste rahastamispakettide struktureerimise, mis kataksid nii taristu- kui ka innovatsiooniga seotud kulud.

Veelgi enam, kui finantsinstrumente kombineeritakse toetustega (nt laen + kapitalitoetus), muutub brutotoetuse ekvivalendi arvutamine keerukaks ja ebaselgeks, eriti mudelmetoodikate puudumise tõttu. Samuti tekitavad probleeme vananenud kumuleerimisreeglid, kuna need eeldavad sageli erinevate abimäära intensiivsuste ja arvutusmeetodite koondamist, mis on praktikas koormav ja pärsib nende kasutamist.

Sarnased probleemid kerkivad esile ka artikli 25 alusel R&D projektide puhul. Näiteks ettevõtte, kes arendab uut puhtatehnoloogilist lahendust, võib vajada tuge nii taristu jaoks (artikkel 56), innovatsiooniks (artikkel 25) kui ka energiatõhususe meetmeteks (artikkel 39), kuid selget teed nende sätete kombineerimiseks ühes projektis ei ole.

Integreeritud investeringute paremaks toetamiseks peaks GBER sisaldama selgeid reegleid mitme artikli kombineerimiseks, lubama toetuste ja finantsinstrumentide paralleelset kasutamist ning sisaldama praktilisi näiteid või mudelmalle õigusliku ebakindluse vähendamiseks.

4 Common compatibility conditions (Chapter I of the GBER)

27 Do you consider that certain articles (or parts thereof) in Chapter III are not or not often used?

☒ No

☐ Yes, certain articles (or parts thereof) are not or not often used and should be updated.

☐ Yes, certain articles (or parts thereof) are not or not often used and should be deleted.

☐ I don't know

Ei, kehtiv GBER ei toeta piisavalt erasektori investeringute kaasamist riskide maandamise kaudu, eelkõige finantsinstrumentide, nagu laenude ja tagatiste, kasutamise kaudu. Kuigi artikkel 21 käsitleb riskifinantseerimise meetmeid, piiravad mitmed regulatiivsed takistused

nende praktilist kasutamist ja laialdasemat rakendamist.

Selleks et tagada finantsinstrumentide selgem ja läbipaistvam kasutamine, on vaja GBER-is täiendavaid parandusi. Näiteks peaks määrus sisaldama mudelarvutusi brutotoetuse ekvivalendi määramiseks (lähtudes Euroopa Komisjoni olemasolevast praktikast) ning pakkuma selgeid võimalusi täiendavate kaitsemeetmete rakendamiseks. See suurendaks finantsvahendajate õiguslikku kindlust ja lihtsustaks rakendamist.

Lisaks puudub kehtivas GBER-is selgus, kuidas kombineerida finantsinstrumente teiste toetusvormidega, näiteks toetuste või intressisubsiidiumidega, mis on VKEde jaoks ülioluline. Kehtivad kumuleerimisreeglid on aegunud ja liiga piiravad, muutes toetusvormide (nt toetus + finantsinstrument) kombineerimise põhjendamatult keeruliseks.

Artikli 25 (T&A abi) puhul peaks määrus selgesõnaliselt lubama finantsinstrumentide kasutamise hilisemates tehnoloogiaarenduse etappides, kus pankade rahastus on sageli kättesaamatu kõrge tajutava riski tõttu. Laenud ja tagatised võiksid mängida olulist rolli selliste investeeringute riskide maandamisel ning võimaldada VKEdel saada väliskapitali mõistlikematel tingimustel.

Kokkuvõttes tuleks GBER-i uuendada, et võimaldada finantsinstrumentide paindlikumat ja tõhusamat kasutamist, kuna need on hädavajalikud vahendid erasektori investeeringute kaasamiseks ja turupuudujääkide lahendamiseks.

4.1 Scope of the GBER

Article 1(1) of Council [Regulation](#) (EU) 2015/1588 of 13 July 2015 on the application of Articles 107 and 108 of the Treaty on the Functioning of the European Union to certain categories of horizontal State aid (the “Enabling Regulation”) empowered the Commission to block exempt 15 different categories of State aid in favour of (i) SMEs, (ii) research, development and innovation, (iii) environmental protection, (iv) employment and training, (v) culture and heritage conservation, (vi) making good the damage caused by natural disasters, (vii) making good the damage caused by certain adverse weather conditions in fisheries, (viii), forestry, (ix) promotion of food sector products not listed in Annex I of the TFEU, (x) conservation of marine and freshwater biological resources, (xi) sports, (xii) residents of remote regions, (xiii) certain telecommunications infrastructure, (xiv) infrastructure in support of the objectives above, of cohesion, and of other objectives of common interest, (xv) aid that complies with the regional aid maps. The GBER may only block exempt these aid categories from the notification obligation.

31 Do you consider that, within the scope of the Enabling Regulation, there are categories of aid that meet the block exemption criteria and that are not included in the GBER?

- ☐ No
- ☐ Yes
- ☐ I don't know

4.2 Application of the GBER to primary agricultural production and fisheries

/aquaculture

The GBER only exceptionally applies to the sectors of primary agricultural production and fisheries

/aquaculture (the scope is defined in Article 1(3)(a) and (b)), given that tailor-made Block Exemption Regulations exist for those sectors. This initiative concerns a revision of the GBER, not of the specific block exemption regulations applicable to agriculture, forestry, fisheries and aquaculture (Regulation (EU) 2022

/2472 'ABER' and Regulation Regulation (EU) 2022/2473 'FiBER').

33 Do you think that other GBER articles, which are currently not applicable to the sectors of primary agricultural production/fisheries and aquaculture, should be opened to those sectors, taking into account the existing block-exemptions under ABER and FIBER?

- ☐ No
- ☐ Yes
- ☐ I don't know

35 Is the GBER used to grant aid to the sector of primary agricultural production and

/or fisheries and aquaculture? If yes, which provisions of the GBER are used and were there difficulties to apply these provisions?

2000 character(s) maximum

36 Under the current version of the GBER, there are specific aid measures which apply to the fisheries and aquaculture sector but not to primary agricultural production (or the other way around) leading to a difference in treatment between these sectors. Is this problematic in your view or are the exclusions justified by the specificities of the sectors, e.g. because the aid categories would not be relevant for the excluded sectors? Please substantiate your reply and provide relevant evidence.

2000 character(s) maximum

4.3 Definitions

37 Article 2 of the GBER provides a list of definitions of certain terms or concepts. What is your position regarding the definitions laid down in the GBER?

- ☐ The current list of definitions is fine.
- ☐ Certain concepts should be defined while they currently are not. ☐
- Certain definitions should be updated.

- ☐ Certain definitions are unnecessary and should be deleted.
- ☐ Certain definitions rather constitute substantial compatibility conditions and should be moved to Chapter III.
- ☐ I don't know.

Artikli 2 punkti 18 alapunkti a hindamisest on välistatud VKEd, mis on eksisteerinud vähem kui kolm aastat.

Teeme ettepaneku pikendada nimetatud perioodi 7 aastani, sarnaselt riskifinantseerimisabi erandiga, kuivõrd eriti start-up ja scale-up ettevõtete puhul on raha kaasamise faas pikem. GBER raskustes oleva ettevõtja mõiste võiks olla erinev raskuste suunistest.

Näiteks on selgusetud terminid “majandustegevus ja mittemajandustegevus” ning kuidas tuleks majanduslikku/ mittemajanduslikku tegevust mõõta.

4.4 Evaluation

42 In 2014, the corollary of the expansion of GBER to new aid categories was the obligation of Member States to conduct an ex post evaluation of large aid schemes. As a result, the GBER does not apply to large aid schemes under certain sections of Chapter III beyond a period of 6 months after their entry into force, unless the Commission has approved an evaluation plan (Article 1(2)(a) GBER). Large aid schemes are defined as those having an average annual budget above €150 million (certain articles of Sections 1, 2, 3, 4 and 7) or above €200 million (Section 16). What is your position concerning the obligation to submit an evaluation plan for large aid schemes?

- ☐ The evaluation obligation has contributed to the efficiency and effectiveness of large aid schemes and should be maintained as it is.
- ☐ The notion of large aid schemes should be expanded (e.g. lower thresholds, more Sections of Chapter III).
- ☐ The notion of large aid schemes should be restricted (e.g. higher thresholds, fewer Sections of Chapter III, only long-term schemes beyond a certain duration, because it is difficult to carry out an evaluation of short-term schemes, only schemes which were not subject to an evaluation plan carried out in the past).
- ☐ The evaluation obligation should no longer be a requirement for block exemption and could be moved to Chapter 2, by analogy to the conditions on reporting).
- ☐ The evaluation obligation does not add value and should be deleted.
- ☐ Other

43 Please explain your reply as to the evaluation requirement.

2000 character(s) maximum

4.5 Undertakings in difficulty

44 In principle, aid to undertakings in difficulty cannot be block exempted (Article 1(4) (c)) GBER). There are exceptions concerning aid schemes to make good the damage caused by certain natural disasters, start-up aid schemes, regional operating aid schemes, aid schemes to SMEs benefitting from community-led local development projects, and aid to financial intermediaries under certain articles. While the general principle of exclusion should remain because State aid to undertakings in difficulty is among the most distortive types of aid, do you see a need for adaptations of the exceptions to this general exclusion or to the definition in Article 2(18) of the GBER?

- ☐ No
- ☐ Yes
- ☒ I don't know

Teeme ettepaneku lisada erandina ka abi andmine väikeste abisummade puhul (nt 150 000). See lihtsustaks menetlust ning aitaks hoida menetluskulud proportsioonis abi summaga, kuivõrd raskuste hindamise menetlusele kuluv ressurss on üsna suur ning väikeste abisummade puhul võib sellise ressursi kulutamine osutuda ülemääraseks. Nimetatud perioodi tuleks pikendada 7 aastani, sarnaselt riskifinantseerimisabi erandiga, kuivõrd eriti start-up ja scale-up ettevõtete puhul on raha kaasamise faas pikem. GBER raskustes oleva ettevõtja mõiste võiks olla erinev raskuste suunistest.

4.6 Incentive effect

46 The incentive effect requirement under the GBER is generally met if a written application for the aid has been submitted before the start of works, which covers among others any commitment that "makes the investment irreversible" (Article 6 in combination with Article 2(23) GBER). This is to ensure that an undertaking does not receive aid if it was able to execute the project without it. What is your position on the assessment of the incentive effect?

- ☐ This condition functions well.
- ☒ This condition is complex to apply and could be simplified.
- ☐ This condition is not sufficient and should be reinforced.
- ☐ I don't know

Suunised on, et juhul, kui projekt sisaldab mitme erineva GBER artikli alusel toetatavaid tegevusi, ei ole lubatud muudatused erinevate abiliikide vahel (et ühe abiliigi toetus suureneb ja teise abiliigi toetus väheneb, kuid projektile eraldatud toetuse kogusumma ei muutu), kuna see läheb vastuollu ergutava mõju tingimusega. Leiame, et selline paindlikkus oleks vajalik, eelkõige nt teadus-arendustegevuse projektide puhul, kus ei ole võimalik kõiki projekti käigus tekkivaid muudatusvajadusi ette näha.

Rõhutame, et ergutava mõju tingimus ei ole alati üheselt mõistetav, seega vajaks see tingimus ülevaatamist.

47 Please explain your reply as to the incentive effect requirement and provide specific examples. If you consider that the condition can be simplified, please explain why and how it could be simplified to reduce the administrative burden while preserving this essential compatibility condition.

Teeme ettepaneku sätestada GBERis sõnaselgelt, et ühe projekti raames abiliikide vahelised eelarve muudatused oleksid lubatud. See soodustaks projektide elluviimist ja eesmärkide saavutamist, kohandades projekti eelarvet projekti käigus muutunud asjaolude tõttu.

Minimaalsena võiks lubada eelarve tõsteid artikli 25 erinevate kategooriat vahel (tootearendus vs rakendusuuring).

Artikkel 2 p 18: nii on see juhul, kui akumulieeritud kahjumi mahaarvamine reservidest (ning kõikidest muudest elementidest, mida üldiselt peetakse äriühingu omavahendite osaks) annab negatiivse kogusumma, mis ületab poolt märgitud aktsiakapitalist” on raskesti mõistetav ja mitmeti tõlgendatav, võiks olla selgemalt kirjas (nt tuua ka valem).

Samuti ei ole selge, kas p 18 kohaldub, kui VKE on eksisteerinud rohkem kui kolm aastat.

Määrusest ei selgu, kas olukorras, kus riigiabi saav ettevõtja kuulub kontserni ja on ise raskustes, aga kontsern ei ole, kas tohib anda sellisele ettevõtjale riigiabi või mitte. Kas riigiabi tohib anda mõnele teisele kontserni kuuluvale ettevõtjale, kes ise ei ole raskustes (ka kontsern ei ole raskustes), aga mõni teine kontserni kuuluv ettevõtja on raskustes.

Samuti tuleks täpsustada riigiabi andmine seoses ekspordiga kolmandatesse riikidesse või liikmesriikidesse.

2000 character(s) maximum

4.7 Simplified cost options

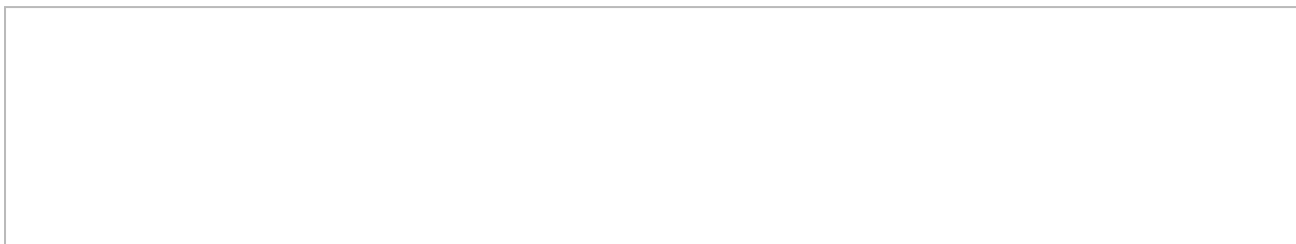
GBER-i raames abi andmise protsess võib olla aeganõudev ning seetõttu võib osutuda vajalikuks sõlmida teatud kokkuleppeid enne rahastamise lõplikku kinnitamist, et projektiga saaks alustada. Lisaks on mõnel alternatiivsel rahastusallikal ranged tähtajad, mis võivad projekti alguse edasilükkamise korral aeguda.

48 Article 7(1) of the GBER lays down the general possibility of calculating eligible costs in accordance with simplified cost options (SCOs), provided that the operation is “at least partly financed through a Union fund that allows the use of simplified cost options”. Other articles also lay down specific possibilities of using SCOs. What is your position on the use of SCOs under the GBER?

- ☐ The possibilities of using SCOs are sufficient.
- ☐ The possibilities of using SCOs are not sufficient for small enterprises. ☐ The possibilities of using SCOs are not sufficient for SMEs.
- ☐ The possibilities of using SCOs are not sufficient for all types of beneficiaries. ☐ I don't know

49 Please explain your reply as to the use of SCOs. If you consider that a wider use of SCOs is needed, please explain for which aid categories and under which conditions.

2000 character(s) maximum

5 Specific conditions for compatibility (Chapter III of the GBER)

5.1 Complexity of the conditions

50 Which provisions of the GBER are too complex, raise difficulties of interpretation or application, and should in your view be updated or clarified? Please refer to specific provisions and explain why. Please specify how you consider these provisions could be clarified.

1. Peaks olema ära toodud brutoekvivalendi arvutamise mudelid (võimalikud abi arvutamise mehhanismid, mis on juba Komisjoni senise praktika pealt võimalik mudeldada) ja lisatud täiendavate safeguard`ide võimalikud variandid.

2. GBER art 21 p 17- annab üldised võimalused, kuid finantsvahendaja peab olema võimeline demonstreerima abi võimalikult parimal viisil edasi kandmist. Piisavad tõenduselemendid on kohati umbmäärased ja nõuavad mitmeid diskussioone EK-ga.

3. Regulatsiooni art 21 ja muud VKE-dega seotud artiklid ei hõlma parimal viisil kombineeritud FI+ toetus lahenduste kasutamist (seda nii tehniliste grantide, "capital rebate" või "capital grant" lahenduste, intressisoodustuste ja muude alternatiivsete vormide osas), sarnaselt art 39 EE valdkonna osas (kus erinevate vormide kooskasutamine on tuletav, kuid vajaks samuti selget sõnastamist).

4. Artiklid 17-19 hõlmavad toetusi ja art 21 riskijuhtimise meetmeid, kuid vahendite võimalik kooskasutamine on problemaatiline. Milliseid artikleid tuleb jälgida, jääb arusaamatuks. Uute lahenduste kasutuselevõtu kiirendamiseks on vajalik kaasajastada GBER eeskätt SME-dele suunatud abi osas.

5. Art 39 ja 39a kombineeritud rahastuste puhul ei ole regulatsioonist välja loetav, kuidas abi elemente arvutada ja ei ole üheselt selge, kuidas artikleid omavahel kasutada.

6. Summeerimisreeglid on ajale jalgu jäänud. Ettepanek summeerimise reeglid üle vaadata. Ettepanek mitte summeerida erinevate abivormide (toetus+ Fi), sest antud juhul pannakse kokku erinevad abi arvutamise mudelid (lisaks peab arvestama erinevate abi andjatega), mis seavad mitmeid piiranguid abi andmisele ja abi arvutamisele praktikas. Tavalise toetuse (grant) andmisega, saab tihti abisumma kiirelt täis ja finantsteenuse pakkumine on raskendatud sellisel juhul.

Artikkel 25 - selgusetu, kas see kehtib ainult majandustegevusevälistele tegevustele?

Artikkel 26 - selguse huvides oleks soovitatav, et kõik artiklid järgiksid sama struktuuri. Tuleks täpsustada, et seda tüüpi abi andmiseks ei ole abipakkuja poolt vaja läbi viia avatud hankemenetlust ning see võib olla antud otse abisaajale, eeldusel et asjakohased tingimused on täidetud.

„Kui teadustaristu saab avalikku rahastust nii majanduslikuks kui ka mitterajanduslikuks

tegevuseks, peavad liikmesriigid kehtestama seire- ja tagasinõudemehhanismi, et tagada, et kohaldatavat abi intensiivsust ei ületataks majandustegevuse osakaalu suurenemise tõttu võrreldes olukorraga, mis oli kavandatud abi andmise ajal.” (punkt 7). See säte näib olevat liiga piirav ning võiks olla sõnastatud vähem piiravalt. Praktikas on normaalne, et algsetest plaanidest võib esineda teatud kõrvalekaldeid. Seetõttu oleks soovitatav jätta teatud paindlikkus, näiteks lubades kõrvalekaldeid 10-20% ulatuses esialgsest plaanist.

3000 character(s) maximum

~~Please refer to specific provisions and explain how these provisions could in your view be clarified~~

51 Apart from aid intensities and eligible costs, Chapter III of the GBER lays down a series of other compatibility conditions, for instance related to the eligibility of the beneficiaries and/or projects. Are any of these other compatibility conditions unnecessary or disproportionate in your view? Why? How should they be updated, relaxed or should they be completely lifted?

GBER artikli 7 lõike 1 kohaselt „Abikõlblike kulude summa võib arvutada kooskõlas lihtsustatud kuluvõimalustega, tingimusel et tehingut rahastatakse vähemalt osaliselt liidu vahendist, mis lubab lihtsustatud kuluvõimalusi kasutada, ja et abikõlblike kulude kategooria on erandit käsitleva sätte kohaselt abikõlblik.“ Lisaks on lihtsustamine võimalik RRF vahendite kasutamisel.

Teeme ettepaneku, et lihtsustamist võiks lubada vahendite allikast sõltumata ühtemoodi. Ka riigi vahendite kasutamisel võiks lubada lihtsustamist, kohaldades SF regulatsioonist tulenevaid lihtsustamise instrumente.

Lihtsustatud kuluhüvitisviis paraku sageli ei lihtsusta olukorda ei taotleja ega rakendaja jaoks. Näiteks turismi tarkvaradega liitumis- ja liidestamistoetusele ei sobinud tegelikult hästi ükski lihtsustamine. Tegemist väikesemahuliste ja enamasti ühe kuludokumendiga projektidega. Kõige lihtsam oleks väljamakse teha selle ühe arve alusel, aga me pidime selle asemel leiutama mingi üleandmise-vastuvõtmise tõendi (kaalusime ka kuvatõmmiseid või lihtsalt üldkulude (mida ei teki) protsendi nn peale maksmist.

P.S. artikli 25 lõike 3 punktis e on segadust tekitav sõnastus: „piiramata artikli 7 lõike 1 kolmanda lause kohaldamist, võidakse sellised teadus- ja arendustegevuse projekti kulud arvutada hoopis lihtsustatud kuluarvestuse alusel, mis seisneb kindlas määras kuni 20 %, mida kohaldatakse punktides a-d osutatud teadus- ja arendustegevuse projekti abikõlblike kogukulude suhtes.“, millest ei saa aru, kas ka selle artikli alusel abi andes tuleb lähtuda reeglist, et lihtsustada on lubatud üksnes SF ja RRF vahendite kasutamise korral.

„Suurettevõtjatele tootmisprotsessi põhjalikuks muutmiseks antud abi korral peavad abikõlblikud kulud ületama ajakohastatava tegevusega seotud vara kulumit eelneva kolme majandusaasta jooksul. Olemasoleva ettevõtte tegevuse mitmekesistamiseks suurettevõtjatele või VKEdale antud abi puhul peavad abikõlblikud kulud ületama vähemalt 200% uuesti kasutatava vara arvestuslikku väärtust, mis on registreeritud tööde algusele eelneval majandusaastal.“

Artikli 14 lõige 7 on raskesti arusaadav ning selle rakendamine keeruline. Samuti jääb segaseks selle sätte mõte, millist eesmärki selle tingimusega tagada soovitakse. Samuti tekitab erinevaid tõlgendusi, nt kas 200% võrra tähendab, et abikõlblikud kulud peavad olema 2 korda või 3 korda suuremad kui uuesti kasutatava vara arvestuslik väärtus?

Teeme ettepaneku nimetatud, et need sätted võiks eemaldada või oluliselt lihtsustada ja selgemalt reguleerida.

Keskkonnakaitseks antava abi artiklid on väga keerulised, arvukate tingimustega, mistõttu raskesti

rakendatavad. Naäiteks artikkel 36 lg 4, artikkel 38 lg 3, artikkel 47 lg 7 - alternatiivide võrdluse pinnalt abikõlbliku maksumuse määramine keeruline.

Teeme ettepaneku, et abikõlblikud võiksid olla kõik investeerimiskulud. Vajadusel võib sellest muudatusest tulenevalt kohandada abi osakaalu.

Artikkel 2 p 18: nii on see juhul, kui akumulieeritud kahjumi mahaarvamine reservidest (ning kõikidest muudest elementidest, mida üldiselt peetakse äriühingu omavahendite osaks) annab negatiivse kogusumma, mis ületab poolt märgitud aktsiakapitalist” on raskesti mõistetav ja mitmeti tõlgendatav, võiks olla selgemalt kirjas (nt tuua ka valem).

Samuti ei ole selge, kas p 18 kohaldub, kui VKE on eksisteerinud rohkem kui kolm aastat.

Määrusest ei selgu, kas olukorras, kus riigiabi saav ettevõtja kuulub kontserni ja on ise raskustes, aga kontsern ei ole, kas tohib anda sellisele ettevõtjale riigiabi või mitte. Kas riigiabi tohib anda mõnele teisele kontserni kuuluvale ettevõtjale, kes ise ei ole raskustes (ka kontsern ei ole raskustes), aga mõni teine kontserni kuuluv ettevõtja on raskustes.

Samuti tuleks täpsustada riigiabi andmine seoses ekspordiga kolmandatesse riikidesse või liikmesriikidesse.

52 The amount of aid can be determined in several ways under the GBER: by reference to a maximum aid intensity applied to eligible costs determined with or without a counterfactual scenario, by reference to a funding gap or by reference to a competitive bidding process. What is your position concerning the possibility for

Member States of determining State aid by reference to a funding gap (e.g. instead of using a maximum aid intensity)?

- ☐ Funding gap calculations should remain in the GBER, because they are most of the time not mandatory and national authorities may already rely on other methods to demonstrate the proportionality of aid.
- ☐ Funding gap calculations should not be required for small aid amounts, or they should be replaced with other methods (e.g. aid intensity).
- ☐ Funding gap calculations should be removed from the GBER, because they are too complex and not commonly used by granting authorities.
- ☐ Other

54 Some GBER provisions lay down that the eligible costs are the extra costs of a project by comparison to a counterfactual scenario in the absence of aid. The rationale for requiring a counterfactual scenario is the need for calibrating aid and avoiding that the aid covers costs that the beneficiary would have incurred in any event. It aims at ensuring that the aid only covers the extra costs of the green investment. What is your position concerning this condition?

- ☐ This condition is reasonable and does not need to be changed. Member States should have the choice between either determining aid by reference to a counterfactual with higher aid intensities or without counterfactual but with lower aid intensities.
- ☐ This condition is too complex. To simplify, Member States should only have the possibility of granting the aid without reference to the counterfactual based on aid intensities that already take the counterfactual into account.
- ☐ Other

56 Certain articles in Chapter III lay down the possibility of carrying out a competitive bidding

process as an appropriate way to ensure proportionality of aid and lay down additional conditions compared to the general definition in Article 2(38) GBER. This is because a competitive bidding process ensures that the aid amount is kept to the minimum. What is your position?

- ☐ A competitive bidding process is an efficient way to keep the aid amount limited to the minimum and the current criteria do not involve a particular administrative burden.
- ☐ Some conditions are unnecessary and could be simplified.
- ☐ A competitive bidding process is burdensome especially for small projects and should be replaced with another method such as aid intensities.
- ☐ Other

5.2 Consistency of the conditions (within the GBER, with other EU rules and with the evolution of technology and markets)

58 The GBER sometimes uses conditions or concepts which seem very similar (for instance 'competitive bidding process', 'competitive selection procedure' or 'competitive selection process'). The revision will seek to harmonise this terminology. Are there other concepts (or conditions) for which you consider that the terminology used in the GBER should be standardised? Please list them.

3000 character(s) maximum

59 Are there concepts and definitions used in the GBER that are not well aligned with other concepts and definitions already laid down in EU law?

3000 character(s) maximum

Please provide specific references

60 Does the GBER appropriately reflect technological and market development?

- ☒ No
- ☐ Yes
- ☐ I don't know

62 What do you think about the alignment between the GBER and conditions laid down by support programmes funded or co-funded by the EU budget?

- ☐ The GBER conditions are well aligned
- ☒ Better alignment is needed
- ☐ I don't know

65 Under the current Multiannual Financial Framework (2021-2027), EU funds can be granted until the end of 2029, while the GBER will expire by 31 December 2026. Should transitional provisions in the GBER be introduced to ensure that measures co- financed under the next Multiannual Financial Framework 2028-2034 remain block- exempted even after the expiry of the validity of the GBER (similarly to the provisions in Article 62(2) of Commission Regulation (EU) 2022/2472)?

- ☒ Yes
- ☐ No
- ☐ I don't know

5.3 Aid in the form of financial instruments

67 Member States may in some cases provide aid in the form of financial instruments instead of (or in addition to) aid in the form of grants. Financial instruments are a vehicle to deliver support via a multi-layer structure through which financial instruments (e.g. loans, guarantees, equity) are provided to final recipients in order to leverage private investment. The multi-layer structure may involve – apart from Member State authorities providing the aid – also implementing bodies or partners (e.

g. international/multilateral financial institutions, national promotional banks and institutions and financial intermediaries) and private co-investors, and may therefore imply the presence of aid at different levels. Some GBER articles directly cover aid in the form of financial instruments (e.g. Article 39 on investment aid for energy efficiency in buildings in the form of financial instruments). Do current GBER rules sufficiently accommodate the use of financial instruments to provide aid to final beneficiaries?

- ☒ No
- ☐ Yes
- ☐ I don't know

69 Do the current GBER rules appropriately accommodate and promote the use of specific type of financial instrument, such as equity?

- ☒ Yes
- ☐ No

Allutatud laenud - Juhul kui allutatud laen vastab tingimustele, mille kohaselt lasub ettevõttel antud instrumendist tulenevalt lepinguline kohustus maksta laenuandjale kokkulepitud ulatuses raha, tuleb antud instrumenti kajastada kui finantskohustist. Juhul kui finantsinstrumendi emiteerijal puudub kohustus teha antud instrumendist tulenevalt kokkulepitud ulatuses makseid (laenuandja osaleb näiteks ettevõtte kasumis või netovaras) on tegemist omakapitaliinstrumendiga ja kõik sellised allutatud laenud tuleks kajastada omakapitali all lähtuvalt nende sisust.

71 Should the GBER be simplified to enable participation of financial intermediaries other than banks and involvement of co-investors in financing programmes?

- ☐ Yes
- ☐ No

5.4 Training and employment aid

73 The [Communication](#) on training aid provides guidance on the compatibility assessment of notifiable training aid measures. The Communication dates from 2009 and overlaps to a large extent with the training aid measures now block exempted under Article 31 GBER (Chapter III, Section 5). In light of this, is this Communication still relevant?

- ☐ Yes
- ☐ No
- ☐ I don't know

75 Do you consider that the GBER requirements on training aid are appropriate?

- ☐ No
- ☐ Yes
- ☐ I don't know

77 The [Communication](#) on employment aid provides guidance on the compatibility assessment of notifiable training aid measures. The Communication dates from 2009 and overlaps to a large extent with the training aid measures now block exempted under Article 31 GBER (Chapter III, Section 5). In light of this, is this Communication still relevant?

- ☐ Yes
- ☐ No
- ☐ I don't know

79 Do you consider that the GBER requirements on employment aid are appropriate?

- ☐ No
- ☐ Yes
- ☐ I don't know

81 The definition of disadvantaged workers is provided in Article 2(4) GBER and has not been updated since 2008. Is this definition still relevant?

- ☐ No
- ☐ Yes
- ☒ I don't know

Selgitame, et kui on vajadus õigusaktispetsiifiliselt täpsustada selle isikulist kohaldamisala (nt kui on eesmärk hõlmata teatud töötajate gruppe, mitte kõiki töötajaid) ja see on õigusakti eesmärki arvestades põhjendatud, siis ei näe selles murekohti. Teisalt tuleks seda tehes hoiduda ebamõistlikust detailsusest ning teha seda viisil, mis võtab võimalikult suurel määral arvesse riikide erinevaid õigussüsteeme, tavasid ja praktikaid.

5.5 SMEs and small mid-caps

83 Annex I to the GBER provides a definition of SMEs based on the 2003 [Recommendation](#).

Because of their limited size, SMEs generally benefit from more favourable rules under the GBER, such as specific aid categories or higher aid intensities (recitals 40-46 to the GBER). Should the SME definition be clarified?

- ☐ No
- ☒ Yes
- ☐ I don't know

85 Are the current GBER rules (e.g. Articles 38b and 56e GBER) sufficient to accommodate the needs of small mid caps?

- ☐ No
- ☐ Yes
- ☐ I don't know

5.6 Other

87 Should the GBER be updated or simplified for other reasons?

3000 character(s) maximum

1. Selgitame, et sageli on keeruline kindlaks teha, millal GBER-i võib kohaldada, arvestades selle laiahaardelist ulatust ja erinevaid iga valdkonna suhtes kehtivaid reegleid. Selguse suurendamiseks tuleks aegumiskuupäevad esitada selgemalt ning kõik asjakohased tingimused sätestada vastava artikli all. See aitaks tagada, et ükski tingimus ei jääks tähelepanuta, eriti abisaajatel, kes ei tööta GBER-iga igapäevaselt. Lisaks tuleks viited seotud määrustele (näiteks volitusmäärusele) esitada dokumendi alguses, et anda kasutajatele selge ülevaade kohaldatavast õigusraamistikust.
2. Abi ülekande tõendamine. Artikkel 21(17) sätestab üldised võimalused, kuid finantsvahendajad peavad tõendama, et abi antakse tõhusalt edasi. Vajalikud tõendid on sageli ebaselged ning põhjustavad ajamahukaid arutelusid Euroopa Komisjoniga.
3. Selguse puudumine kombineeritud toetuste osas. GBER ei luba ega selgita piisavalt, kuidas kombineerida finantsinstrumente teiste toetusvormidega (nt toetused, kapitalitoetused, intressisubsiidiumid), eriti VKEdel puhul. Artikkel 39 (energiatõhusus) viitab sellele võimalusele, kuid reeglid vajavad endiselt täpsustamist.
4. Artiklite omavahelise koostoime ebaselgus. Artiklid 17-19 käsitlevad toetusi ja artikkel 21 riskifinantseerimist, kuid pole selge, kuidas neid koos kasutada. Segajuhtumites ei ole tihti ilmne, milline artikkel kohaldub.
5. Kombineeritud kasutamine artiklite 39 ja 39a alusel. Määruses puudub selge meetod abi arvutamiseks erinevate toetusvormide kombineerimisel ning juhised, kuidas neid sätteid koos rakendada.
6. Vananenud kumuleerimisreeglid. Praegused reeglid abi kumuleerimiseks erinevatest instrumentidest (nt toetus + finantsinstrument) on vananenud ja liiga piiravad. Need eeldavad erinevate arvutusmodelite ühendamist ja mitme abipakkuja arvestamist, mis muudab rakendamise keeruliseks ning piirab praktilist kasutust.
7. Artikkel 25 - T&A projektide toetamine. Artikli 25 alusel on kättesaadav abi teadus- ja arendusprojektide jaoks. Ettevõtetal – eriti VKEdel – on aga sageli keeruline saada pangafinantseerimist selles etapis, kuna projekte peetakse liialt uueks või riskantseks. Selle rahastamislünga katmiseks tuleks artiklit 25 täiendada võimalusega pakkuda toetuste kõrval

ka finantsinstrumente, näiteks laene või tagatise. Need instrumendid peaksid olema suunatud eelkõige hilisematesse tehnoloogiaarenduse etappidesse (kõrgemad TRL-id) ning aitama jagada riske avaliku ja erasektori vahel, muutes VKEde jaoks väliskapitali kaasamise mõistlikematel tingimustel lihtsamaks.

8. Reeglistiku lihtsustamise ja seletuskirja vajadus. Selgitame, et riigiabi reeglistik on liiga keeruline. Ametnikel ja taotlejatel on seda raske mõista. Seega leiame, et reeglistikku tuleks kindlasti lihtsustada. Taotlejatel on väga keeruline on mõista, mis määral toetust saab, kui peab arvestama suuruse, asukoha, tegevusvaldkonna jm aspektidega kogumis. Seega palume reeglistiku lihtsustamist ja õigusaktile seletuskirja koostamist. Mõistame et liikmesriigil on võimalus komisjonile küsimusi esitada, kuid sageli vastuse saamine võtab liiga kaua aega ning sageli, kui küsimus puudutab konkreetset kaasust saabu vastus, milles komisjon selgitab, et ei lahendata konkreetset kaasust.

Please provide justifications and examples

6 Structure of the GBER

88 The GBER is currently divided into four chapters containing common provisions (Chapter I), monitoring (Chapter II), specific provisions for different categories of aid (Chapter III) and final provisions (Chapter IV). There are also four annexes on the definition of micro, small and medium-sized enterprises (SMEs – Annex I), information sheets (Annexes II and III) and a list of critical raw materials for the purposes of specific compatibility provisions (Annex IV). Do you consider that the current structure of the GBER is satisfactory?

- ☐ Yes
- ☐ No, all provisions in Chapter I (Common provisions) should be moved to Chapter III (Specific provisions for different categories of aid), such that all compatibility conditions would be, for each aid category, laid down in a self-standing chapter or section.
- ☐ No, some provisions in Chapter I (Common provisions) should be moved to Chapter III (Specific provisions for different categories of aid).
- ☐ Other

91 The current structure of Chapter III of the GBER (Specific provisions for different categories of aid) is based on the list of aid categories laid down in the Enabling Regulation. For example, there are distinct sections within Chapter III on, among others, aid to SMEs (Section 2), aid for R&D&I (Section 4), aid for environmental protection (Section 7), etc. This leads to a situation where distinct GBER articles cover relatively similar activities (e.g. Articles 18 and 49 about consultancy services, Articles 25 and 30 about R&D&I).

- ☐ The current structure of Chapter III of the GBER is sufficiently clear.
- ☐ Chapter III of the GBER should be organised using a different structure which would be more helpful for granting authorities.
- ☐ I don't know

94 The structure of individual articles in Chapter III is not always the same, in that the order of provisions regulating an article's scope, eligibility conditions, compatibility conditions and proportionality is not uniform across all the articles. Do you see a need for harmonisation of the

structure of each article in Chapter III?

- ☐ No
- ☒ Yes
- ☐ I don't know

7 Guidance on (and interpretation of) the GBER

Since the State aid modernisation, the Commission has provided central national authorities with guidance on the interpretation of State aid legislation, and especially on the GBER, through the e-State aid wiki platform.

96 Should the Commission consider ways of providing guidance on the interpretation of the GBER?

- ☐ No, the current e-State aid wiki system (through which only Member States may ask interpretation questions) works well.
- ☒ Yes, the Commission should provide guidance in a different format in addition to replies on e-State aid wiki - Leiam, et oleks vajalik seletuskiri, mis aitaks kaasa õiguaktis kirjutatu tõlgendamisele.
- ☐ I don't know

Contact

GBER-REVISION-PUBLIC-CONSULTATION@ec.europa.eu